

DILEMA VECHIE

Abonare Home Editoriale și opinii Tema săptămânii La zi în cultură Societate

Tweet 1 Mi piace 16 Share +1 0

Poza 1 din 3

Ovidiu NAHOI | EU și UE

La ce servesc alegerile europene

Alegerile europene din 25 mai au o dublă miză. Pe de o parte, vor influența direct felul în care va arăta viitoarea Comisie Europeană. Pe de altă parte, viitorul Parlament European va avea un cuvânt decisiv în cadrul marii dezbateri privind viitorul construcției europene.

Nicicând alegerile europene nu s-au

desfășurat într-un climat atât de dificil și nicicând miza lor nu a fost mai mare. Criza financiară, declanșată totuși în afara Europei, a afectat foarte puternic economia și sistemul financiar-bancar al Uniunii. Dezechilibre majore au fost scoase la iveală și prețul pentru ieșirea din criză, suportat de cetățeni, a fost și continuă să fie unul ridicat. Din criză a sistemului financiar, aceasta s-a transformat într-una economică, apoi într-una politică, socială și, în cele din urmă, într-o criză de încredere în „sistem“.

DE ACELASI AUTOR

- De ce nu-și scot ochii Iohannis și Ponta?
- Crizele suprapuse ale Republicii Moldova
- Poate președintele să schimbe „sistemul“?
- S-a „cumințit“ Alexis Tsipras?

Adevărat este că măsurile de ieșire din criză au fost pînă la urmă luate la nivelul instituțiilor europene (Comisie, Consiliu, Parlament, Banca Centrală Europeană), cu sprijinul financiar al statelor - nu se putea altfel, cîtă vreme Uniunea nu beneficia ea însăși, la declanșarea crizei, de instrumente financiare de o asemenea mărime. Între timp, Banca Centrală Europeană s-a dotat cu pîghii de intervenție financiară, iar instituțiile politice au căpătat instrumentele prin care să prevină derapajele

macroeconomice într-un stat sau altul.

Dar măsurile luate au costat în mod deosebit tocmai instituțiile europene, la capitolul încredere publică. Pentru cetățenii din statele cel mai greu afectate de criză, îndeosebi statele mediteraneene, Uniunea Europeană și „Bruxelles-ul“ au devenit sinonime cu austeritatea. În timp ce, pentru germani sau pentru cetățenii din statele nordice, din contră, Uniunea Europeană a devenit instituția care i-a obligat să plătească pentru excesele „Sudului leneș și dezorganizat“.

O criză a construcției europene

Încet-încet, criza a devenit una a construcției europene, fiindcă la nemulțumirile generate de măsurile economico-financiare pentru depășirea crizei s-au adăugat o sumedenie de alți factori locali. Unii lideri naționali, vrînd să acopere propagandistic problemele de competitivitate din propriile state, au pornit adevărate cruciade asupra imigrației, șubrezind astfel relația Est - Vest (sau dintre „vechea“ și „noua“ Europă). Disensiunile s-au făcut simțite și cu ocazia intenselor dezbateri pe marginea bugetului 2014-2020, cînd Europa s-a împărțit, din nou, între beneficiarii politicii de coeziune („Prieteni coeziunii“) și statele net contribuatoare la buget (Grupul „better spending“). Fiecare dorea să transmită un astfel de mesaj cetățenilor din statele membre. Primii: că pot scoate cît mai mult de la Uniunea Europeană. Ceilalți: că vor face astfel încît țările lor să cotizeze cît mai puțin pentru Europa. Au cîștigat cei din urmă, cîtă vreme, pentru prima dată, un buget multianual al Uniunii este, în termeni reali, mai mic decît precedentul.

Cele bune sînt de acasă, cele rele de la Bruxelles

În general, liderii naționali au căutat să arunce în spatele Europei și al impersonalului „Bruxelles“ tot ce era neconvenabil, mai ales în perspectiva alegerilor naționale. Răul vine din afară, problema este Europa. Un fapt remarcat și de Comisarul european pentru Relații interinstituționale și administrație, Maros Sefcovic, într-o recentă discuție pe care am purtat-o la București:

„Am observat acest lucru, cînd am avut de adoptat decizii dificile în Consiliu: se întîmplă ceva între etajul unde se iau deciziile și locul unde se comunică cu presa. Iar unii miniștri spun: ei au adoptat o anumită măsură. Dar cine sînt ei? Deciziile cele mai dificile se iau cu unanimitatea statelor membre. Trebuie să existe și la nivel național curajul de a explica felul în care se iau deciziile dificile și să nu se arunce vina pe altcineva. Pentru că atunci cetățenii devin confuzi. Și au impresia că altcineva ia deciziile, niște anonimi birocrăți de la Bruxelles. Ceea ce nu este adevărat.“ După care a conchis: „Cred că ar trebui să oprim «bruxelizarea» eșecurilor și «naționalizarea» succeselor.“ Lucru dificil de făcut, cînd liderii politici au în față viitoarele alegeri din țările lor.

Înapoi în Evul Mediu

Cu un discurs direct și cu pretenția că pot rezolva prin soluții simple probleme complicate, grupurile politice naționaliste și eurosceptice au cîștigat teren, iar tabloul este întregit de mișcările secesioniste din multe regiuni ale Europei. Acestea promit ieșirea din marasm prin independență și chiar printr-o izolare de tip medieval. Recent, peste 80% dintre locuitorii regiunii italiene Veneto au votat, într-un sondaj neoficial, prin Internet, pentru independența regiunii. Ceea ce, pentru promotorii mișcării, ar presupune nu doar desprinderea de Italia, ci și ieșirea din Uniunea Europeană și din zona euro - un fel de întoarcere la „Serenissima Repubblica“.

În tot acest tablou și în fața atîtor provocări și stimuli negativi, bineînțeles că încrederea cetățenilor în construcția europeană a avut mult de suferit. Entuziasmului anilor '90 i-au luat locul scepticismul și izolaționismul - inclusiv sub influența unor lideri care promit să apere libertățile și prosperitatea, construind bariere și ridicînd ziduri, ca în Evul Mediu.

Potrivit sondajelor realizate la nivel european, doar un sfert dintre europeni consideră că vocea lor este auzită în instituțiile europene și aproape 60% tind să nu mai aibă încredere în Uniunea Europeană.

Și totuși se învîrte

Și totuși, construcția europeană a mers înainte, în toți acești ani tumultuoși. Nu numai că măsurile anticriză au fost în direcția întăririi guvernantei economice europene și a creșterii controlului instituțiilor de la Bruxelles asupra guvernelor naționale, prin Semestrul European. Nu doar că moneda euro nu s-a prăbușit, așa cum i se prevedea în mod solemn, ba chiar încrederea europenilor în aceasta a crescut cu un procent în 2013, ajungînd la 52%. Dar Uniunea Europeană s-a schimbat și din punct de vedere instituțional, odată cu intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, în decembrie 2009.

Tratatul a conferit puteri sporite Parlamentului European. Dintr-o instituție cu rol mai degrabă consultativ, aceasta a ajuns acum să împartă în mod egal răspunderea legiferării cu Consiliul și să investească Executivul (Comisia) întocmai ca un parlament național.

Alegerile de la 25 mai sînt primele care se vor desfășura sub noul tratat european și, potrivit acestuia, desemnarea președintelui Comisiei se va face de către Consiliu și cu aprobarea Parlamentului, ținîndu-se cont de rezultatele scrutinului. Grupurile politice și-au prezentat deja candidații pentru președinția Comisiei și își centrează campaniile în jurul acestora. Este de așteptat ca partidul european care obține cele mai multe voturi la 25 mai să obțină funcția de președinte al Comisiei (membrii Comisiei sînt numiți în continuare de guvernele statelor membre), dar nici un paragraf din Tratatul de la Lisabona nu obligă la aceasta. Pur și simplu, în urma alegerilor și a negocierilor dintre liderii europeni, ar putea fi desemnat altcineva la președinția Comisiei, deși aceasta nu ar însemna cel mai bun semn pentru alegătorii europeni.

Cum va arăta viitoarea Europă?

Dincolo de negocierile care vor demara - oficial - după 25 mai, Parlamentul European are în față propriile provocări în viitorul mandat de cinci ani. În primul rînd, trebuie să lucreze mult tocmai pentru a reduce prăpastia existentă în acest moment între instituții și cetățeni, ba chiar între Europa și statele naționale. Aceasta, în condițiile în care, totuși, aproape trei sferturi din legislația valabilă în statele membre este, totuși, legislație europeană. Care trece, evident, prin Parlamentul European.

Și aici sînt multe de făcut, în direcția reindustrializării și a reducerii șomajului, a creșterii competitivității economiei europene. Un moment important va fi și apropiata intrare în dezbateră a Tratatului de Liber schimb Uniunea Europeană - SUA (TTIP).

Bătăliile politice vor fi deosebit de dure în viitorul Parlament European, unde vocea formațiunilor naționaliste și eurosceptice va fi una foarte viguroasă - sondajele indică un scor cumulat de 20 sau chiar 30 de procente. Apărarea valorilor europene, evitarea impunerii de noi bariere în Europa, ștergerea unor stereotipuri adînc înrădăcinate în conștiințele europenilor și ușor de speculat de politicienii populști reprezintă mize importante în viitoarea dezbateră europeană.

Dar provocarea numărul unu pentru viitorul Parlament European va fi repunerea în discuție a Tratatului European - o intenție anunțată deja de guvernul de la Berlin, imediat după învestirea sa, în urma alegerilor din septembrie.

- Candidații pentru președinția Comisiei Europene -

- PPE - Jean-Claude JUNCKER

Prim-ministru al Luxemburgului, din 1995 pînă în 2013, este cel mai longeviv lider european aflat în această funcție. Politicianul în vîrstă de 60 de ani a fost și președinte al Eurogrupului, în perioada 2005-2013.

- S&D - Martin SCHULZ

Om politic german, membru al Partidului Social-Democrat (SPD), 59 de ani. Lider al grupului Socialiștilor și Democraților Europeni (S&D) din Parlamentul European și președinte al Parlamentului European, din ianuarie 2012.

- ALDE - Guy VERHOFSTADT

Om politic belgian, din partea Liberalilor și Democraților flamanzi (PVV), 61 de ani, a fost premier al Belgiei, între 1999 și 2008. Europarlamentar din 2009; este lider al grupului ALDE (Alianța Liberalilor și Democraților Europeni).

- Alianța Europeană a Verzilor - Ska KELLER / José BOVÉ

Alianța verzilor europene două candidaturi la funcția de președinte al Comisiei Europene: Ska Keller (33 de ani), reprezentant al verzilor din Germania, și José Bové (61 de ani), membru al coaliției ecologiștilor francezi.

- Stînga Unită - Alexis TSIPRAS

Lider al Coaliției Stîngii Unite din Grecia (SYRIZA), lider al opoziției de la Atena, a fost ales pentru prima dată membru în Parlamentul țării sale, în 2009. La alegerile din 2012, formațiunea sa a obținut 22% din voturile exprimate.

Ovidiu Nahoi este realizator de emisiuni la Money.ro.

Apariția acestui text a fost realizată cu asistența Uniunii Europene, în cadrul unui grant oferit de Parlamentul European în domeniul comunicării. De conținutul acestui text nu este responsabilă doar revista Dilema veche, și nu se poate considera sub nici o formă că textul reflectă punctul de vedere al Uniunii Europene.

Proiectul „BeEU - 8 organizații mass-media pentru un Parlament“ este cofinanțat de Uniunea Europeană.

Like 16

INREGISTRATI-VA PENTRU A RECOMANDA

TIPARITI ARTICOLUL

COMENTARII

TRIMITETI PRIN E-MAIL UNUI PRIETEN

RECOMANDATI

ABONATI-VA PRIN RSS

PUBLICITATE

Rodica ZAFIU

Onomatopee

Interjecțiile și onomatopeele aparțin prin tradiție unei zone lingvistice mai puțin studiate. E de obicei o surpriză pentru un începător într-ale lingvisticii să descopere cum sunetele și zgomotele naturale, de pildă strigătele produse de animale, sînt approximate de limbile existente în feluri destul de diferite.

[citiți](#)

Cu ochii-n 3,14

● Prezentînd o știre despre salvarea unor „urși beți“ - animalele fiind ținute captive într-un bar din Soci, unde li i se dădea alcool pentru amuzamentul clienților -, prezentatoarea a făcut o greșală absolut onestă, spunînd că „rușii beți vor fi aduși la dezalcoolizare în România“. Acum, serios, de urși beți n-am prea auzit, dar de ruși... (S.G.)

● Am primit din Statele Unite un plic pe al cărui timbru era portretul lui Richard Feynman, cel care a pus bazele fizicii cuantice, considerat a fi cel mai important fizician din ultima jumătate de secol. Am răspuns acelei scrisori printr-un plic pe al cărui timbru românesc era o reproducere cu scena Nașterii Domnului. (M. C.)

[citiți](#)